

T á j é k o z t a t ó

a 2010. január 1-jétől kezdődően alkalmazásra kerülő nyugdíjszabályokról

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvényt (a továbbiakban: Tny.) módosító, **2010. január 1-jétől hatályos** 2009. évi XL. törvény rendelkezései jelentősen érintik a nyugdíjba vonulás feltételeit. A fontosabb tudnivalók a következők:

1. Fokozatosan 62-ről 65 évre emelkedik a társadalombiztosítási öregségi nyugdíjra jogosító öregségi nyugdíjkorhatár. A nyugdíjkorhatár az 1952. január 1-je előtt születettek esetében marad a betöltött 62. életév. A változás az 1951. december 31-ét követő időpontban születetteket érinti. Esetükben az öregségi nyugdíjkorhatár az alábbiak szerint módosul:

- aki **1952-ben** született, annak a 62. életév betöltését követő 183. nap,
- aki **1953-ban** született, annak a betöltött 63. életév,
- aki **1954-ben** született, annak a 63. életév betöltését követő 183. nap,
- aki **1955-ben** született, annak a betöltött 64. életév,
- aki **1956-ban** született, annak a 64. életév betöltését követő 183. nap,
- aki **1957-ben** vagy azt követően született, annak a betöltött 65. életév.

Öregségi teljes nyugdíjra az lesz jogosult, aki a születési évének megfelelő öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte, és **legalább húsz év, öregségi résznyugdíjra** pedig az, aki az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte, és **legalább tizenöt év** szolgálati idővel rendelkezik.

2009. december 31-ét követő időponttól az irányadó nyugdíjkorhatár betöltését követően igényelt öregségi nyugdíj tekintetében is jogosultsági feltétel lesz a **biztosítással járó jogviszony megszüntetése**. Az igénylő tehát azon a napon, amelytől kezdődően az öregségi teljes-, vagy résznyugdíjat megállapítják, a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.) 5. § (1) bekezdés *a)-b)* és *e)-g)* pontja szerinti biztosítással járó jogviszonyban

- sem Magyarországon,
- sem - a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló közösségi rendelet hatálya alá tartozó személy esetében - EU/EGT-államban, ideértve Svájcot is
- sem - a szociálpolitikai (szociális biztonsági) egyezmény hatálya alá tartozó személy (ha az egyezmény eltérően nem rendelkezik) - a szerződő államban

nem állhat.

2.1. A módosított szabályozás szerint a nyugdíjkorhatár betöltését megelőzően **előrehozott öregségi nyugdíj** annak az 59. életévét betöltött **1952-ben vagy 1953-ban született nőnek**, illetve annak a 60. életévét betöltött **1950-ben született férfinak** állapítható meg, aki rendelkezik legalább 40 év szolgálati idővel és nem áll meghatározott biztosítással járó jogviszonyban. (Változatlan az a szabály, hogy a *vállalkozói körben a jogviszony átalakul kiegészítő tevékenységet folytató vállalkozói jogviszonnyá.*)

Csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíjra pedig az említett személyi kör akkor jogosult, ha legalább 37 év szolgálati időt szerzett, és megfelel az előrehozott öregségi nyugdíjra jogosultsághoz szükséges egyéb feltételeknek. *(Ebben az esetben a nyugellátás összegét a szükséges 40 évhez képest hiányzó szolgálati évek számától függő mértékben és az öregségi nyugdíjra jogosító korhatár eléréséig terjedő idő hosszával arányosan, a már ismert módon kell csökkenteni. Az 1952-ben és 1953-ban született nők esetében a csökkentés mértékét nem az irányadó öregségi nyugdíjkorhatárig, hanem - kedvezményként - a 62. életév betöltéséig, azaz legfeljebb 1095 napra kell számítani.)*

2.2. „Régi - új” az a rendelkezés, hogy az öregségi nyugdíjkorhatár betöltését megelőzően két évvel **előrehozott öregségi nyugdíjra** jogosult az az **1950. december 31-ét követően született férfi**, valamint az az **1958. december 31-ét követően született nő**, aki

- **legalább 37 év szolgálati időt** szerzett, és
- azon a napon, amelytől kezdődően az előrehozott öregségi nyugdíjat megállapítják biztosítással járó jogviszonyban nem áll.

Az érintettek esetében az előrehozott öregségi nyugdíj összegét - függetlenül az előírt 37 évet esetleg meghaladó szolgálati idő hosszától - már csökkentéssel kell meghatározni.

Az előrehozott öregségi nyugdíj összege tehát függ az igénylő életkorától. Az irányadó nyugdíjkorhatárnál 1 évvel alacsonyabb életkort betöltött igénylő esetén az ellátást úgy kell megállapítani, hogy az öregségi nyugdíj összegét annyiszor 0,3 százalékkal kell csökkenteni, ahányszor 30 naptári nap hiányzik a reá irányadó nyugdíjkorhatár betöltéséhez. Ha az igénylő ennél korábban, maximum az irányadó nyugdíjkorhatár betöltését megelőzően 2 évvel kéri a nyugellátás megállapítását, akkor az öregségi nyugdíj összegét 3,6 százalékkal, továbbá annyiszor 0,4 százalékkal - **összesen 8,4 százalékkal** - kell csökkenteni, ahányszor 30 naptári nap hiányzik az irányadó nyugdíjkorhatárnál 1 évvel alacsonyabb életkor betöltéséhez. *(Értelemszerűen tovább él az a szabály, hogy az öregségi nyugdíjkorhatár betöltése a csökkentést nem érinti.)*

2.3. A már ismertetetteken túl előrehozott öregségi nyugdíjra jogosult az a **legalább 37 év szolgálati idővel** rendelkező, biztosítással járó jogviszonyban nem álló **nő** is, aki

- **1954-ben** született és a 60 éves és 183 napos életkort betöltötte,
- **1955-ben** született és a 61. életévét betöltötte,
- **1956-ban** született és a 61 éves és 183 napos életkort betöltötte,
- **1957-ben** született és a 62. életévét betöltötte,
- **1958-ban** született és a 62 éves és 183 napos életkort betöltötte;

továbbá az a biztosítással járó jogviszonyban nem álló és **legalább 42 év szolgálati idővel** rendelkező **férfi** is, aki

- **1952-ben** vagy **1953-ban** született és a 60. életévét betöltötte,
- **1954-ben** született és a 60 éves és 183 napos életkort betöltötte.

Az érintett korosztályok esetében az előző pontban ismertetett csökkentés mértéke nem **haladhatja meg** az öregségi nyugdíj összegének **8,4 százalékát**.

3. A karkedvezményt szerzett személynek az öregségi nyugdíjkorhatárhoz képest az előrehozott öregségi nyugdíj annyi évvel alacsonyabb életkorban jár, ahány évvel korábban őt a karkedvezményre jogosultság nélkül az előrehozott öregségi nyugdíj megilletné.

(Pl.: Az 1955-ben született nő öregségi nyugdíjkorhatára 64 év, előrehozott öregségi nyugdíj megállapítását - az egyéb feltételek fennállása esetén - a 61. életéve betöltésekor, azaz 3 évvel a nyugdíjkorhatár elérését megelőzően kérheti. Ha az említett személy 4 év karkedvezményt szerzett, a nyugdíjkorhatára 60 év, az előrehozott öregségi nyugdíj megállapítását pedig 3 évvel korábban, azaz 57. életéve betöltésekor kérheti.)

Az érintettek esetében az előrehozott öregségi nyugdíjra jogosultság meghatározásánál **a megszerzett szolgálati időt**, a nyugdíjcsökkenés mértékének meghatározásánál pedig **a megszerzett szolgálati időt, illetve az elért életkort** a karkedvezmény időtartamával növelve kell figyelembe venni.

Fontos megjegyezni, hogy az özvegyi nyugdíj felélédeése során az özvegyre irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt **a jogszerző halálakor hatályos jogszabályok alapján** kell megállapítani.

Aki **2009. december 31-éig** az öregségi teljes, illetve résznyugdíjhoz szükséges életkort betöltötte és az előírt szolgálati időt megszerezte, e jogosultságát bármikor érvényesítheti. Ebben az esetben öregségi nyugdíjkorhatárnak a Tny. 2009. december 31-én hatályos rendelkezései szerinti életkort kell tekinteni.

Aki az előrehozott, illetve csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíj igénybeviteléhez **szükséges életkort betöltötte és szolgálati időt megszerezte**, az előrehozott, illetőleg a csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíj megállapítását bármikor kérheti (e jogosultságát nem veszti el). Annak azonban, aki e jogosultságát **2007. december 31-ét követően** szerezte meg, a Tbj. szerinti biztosítási jogviszonyát meg kell szüntetnie. A nyugdíj összegének megállapítása során minden esetben a nyugdíj megállapításának időpontjában hatályos szabályokat kell alkalmazni.

*(Változatlanul él az a szabály, hogy aki az előrehozott, illetve csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíj igénybeviteléhez **szükséges életkort és szolgálati időt 2009. január 1-jét megelőzően betöltötte, illetve megszerezte**, a jogosultság megállapítása és a nyugdíjcsökkentés mértékének meghatározása során az ún. gyermekkedvezményt alkalmazni kell.)*

Budapest, 2009. május 28.

Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság

**Öregségi nyugdíjra jogosultság a társadalombiztosítási
nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény és az azt módosító
2009. évi... törvény alapján ***

Születési idő	Öregségi nyugdíjkorhatár	Öregségi nyugdíjra jogosultság elérése
1952. január 1-je előtt	62 év	2014. január 1-je előtt
1952. január 1. - július 1. között	62 év és 183 nap	2014. július 3. - december 31. között
1952. július 2. - december 31. között	62 év és 183 nap	2015. január 1. - július 2. között
1953. január 1. - december 31. között	63 év	2016. január 1. - december 31. között
1954. január 1. - július 1. között	63 év és 183 nap	2017. július 3. - december 31. között
1954. július 2. - december 31. között	63 év és 183 nap	2018. január 1. - július 2. között
1955. január 1. - december 31. között	64 év	2019. január 1. - december 31. között
1956. január 1. - július 1. között	64 év és 183 nap	2020. július 3. - december 31. között
1956. július 2. - december 31. között	64 év és 183 nap	2021. január 1. - július 2. között
1956. december 3 1-e után	65 év	2021. december 3 1-e után

* Az öregségi teljes nyugdíjra jogosultsághoz **legalább 20**, a résznyugdíjra jogosultsághoz **legalább 15 év** szolgálati idő szükséges.

Az előrehozott, illetve a csökkentett összegű előrehozott (korhatár alatti) öregségi nyugdíj igénybevételének feltétele a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény 5. § (1) bekezdésének a)-b) és e)-g) pontja szerinti biztosítással járó jogviszony megszüntetése.